سفرنامه

خالدنبی
جاذبه‌ای گردشگری در شمال
هم زیارت است و هم سیاحت

مجموعه گورســتان و زیارتگاه خالدنبی در یک منطقه کوهستانی واقع شــده است. در قسمت شرق بقعه چوپان عطا و پیوســته به آن و بر روی یک رشــته تپه ماهورهای خاکی که ارتفاع آنها به مراتب کمتــر از ارتفاع محــل مرقد خالدنبی است، گورستان عظیمی دیده می‌شود که حدود ۶۰۰ سنگ مزارهای استوانه‌ای تا ارتفاع حداکثر ۲ متر در آن دیده می‌شود.بهترین راه برای رفتن به زیارتگاه خالدنبــی(ع) از کلاله اســت. بعد از گنبد کاووس ۴۰ کیلومتر که طی کنید به کلاله می‌رسید. روستای گچی ســو مقصد بعد از کلاله است.بعد از این روستا است که دشت صاف و هموار ابتدای جاده شروع می‌شــود. سال‌های گذشته برای رفتن به خالدنبی بعد از روســتای گچی سو باید مســیر ناهمواری را طی می کردید، اما چند سالی است که این مسیر آسفالت شده است. بعد از این مســیر تپه‌هایی که به زیبایی مسیر اضافه می‌کند شروع می‌شــود و تا مدت‌ها در خاطره‌ها ماندگار اســت. زیارتگاه خالدنبی(ع) در ارتفاع ۷۰۰ متری کــوه گوگجه داغ یا تانگــری داغ در قسمت شرقی هزار دره قرار دارد. آرامگاه کوچک خالدنبی(ع) بر بلندای تپه‌ای قرار گرفته اســت. مقبره‌ای ساده با اتاق‌هایی که قبور متبرکه در آن قرار گرفته و گنبدهایی ساده‌تر و بدون تزیین بالای هر کدام که این مکان را متفاوت از هر مقبره‌ای کرده است. محوطه خالد نبی شــامل سه بقعه زیارتی و یک گورســتان تاریخی منحصر به فرد است که مکان‌های زیارتی آن، مشــهور به بقعه خالد بن سنان، بقعه چوپان آتا و بقعه عالم بابا است. به گفته کارشناسان در این بین، بقعه خالدبن سنان دارای اهمیت بیشتری از نظر نسب نامه است. در اطراف مقبره خالدنبی(ع) دو بقعه دیگر هم وجود دارد که با توجه به روایات محلی، یکی چوپان آتا از یارانش و دیگری عالم بابا پدر همسر خالدنبی(ع) است. بقعه چوپان آتا نیز بصورت بنایی ساده، مسقف با پلان چهار ضلعی اســت که در هر ضلع آن یک پنجره با طاق هلالی اســت. در داخل بقعه صورت قبری ساده بدون ســنگ قبر دیده می‌شود. مزارع کلزا و گندم که مســیر حرکت هستند، دشت شقایق اطراف مزار، سنگ قبرهای تاریخی، مقبره خالد نبی و در آخر هم دشت وسیع و آب و هوای خوب شما را شــیفته این مکان می کند. دشت سرسبز و لاله‌زارها در کنار مزارع کلزا و گندم باعث شــده سه سرنگ ســبز و زرد و قرمز در این مسیر حاکم باشد. مســیر دسترســی به این مکان تا پای کوه آسفالت است. بخشــی از محدوده خالد نبی هم قبرستانی تاریخی دارد که به دلیل نوع سنگ‌های مقبره از نظر اهالی منطقه افسانه‌ای است. مسیر دسترسی آسفالته بوده و ۶ کیلومتر انتهایی خاکی با کیفیت نسبتا مطلوبی اســت. در طول جاده به دلیل باریک بودن مسیر با سرعت مناسب حرکت کنید.اقامتگاه بوم گردی خالد نبی که در روستای گچی سو و در نزدیکی گورستان معروف و تاریخی خالد نبی قرار گرفته اســت از بهترین گزینه‌های اقامت در مسیر بازدید از خالدنبی است. دور تا دور اقامتگاه را دشت‌های سرسبز و کوه‌های کوتاه بلند منحصر به فرد منطقه خالدنبی احاطه کرده است. اقامتگاهی تاریخی با ســبک خانه‌های امروزی و تاریخی ترکمنی به صورت ترکمنی که لذت تجربه زندگی ترکمن‌ها را از نزدیک به شما می‌چشاند. در این اقامتگاه انواع غذاهای با کیفیت ترکمنی هم چون چکدرمه سرو می‌شود. همچنین در هنگام شب می‌توانید به صدای موسیقی اصیل ترکمن گوش دهید. در بیرون و در کنار دشت‌های سرسبز می‌توانید ســوار بر اســب‌ها و با پوششی از لباس ترکمن در میان دشــت‌های خالد نبی عکســی به یادگاری بگیرید. در این اقامتــگاه بوم گردی شما می‌توانید متناسب با ســلیقه خود بوم کلبه یا الاچیق ترکمنی یا ســوییت‌ها را جهت اقامت انتخاب کنید.بهترین فصل سفر به این منطقه در بهار و به‌ویژه اردیبهشت ماه است.

بازدید از جاذبه‌ها در دستور کار قرار گیرد!

اولین‌های ایران در رشت

PDF Compressor Free Version

پگاه‌دهدار، راهنمای گردشگری

معمولا اینطوری است که هروقت تعطیلاتی چند روزه در تقویم به چشم می‌خورد ما ایرانی‌ها به اولین مقصدی که برای سفر فکر می‌کنیم شمال است! و شمال برای اغلب این مسافران تنها مساوی با سه چیز است: دریا، جنگل و جوجه کباب!

اما برای من که متولد شــهر رشت هستم و بیشتر عمر خودم را در این شهر زندگی کرده‌ام کمی ماجرا فرق می‌کند. برای اغلب همشهری‌هایم نیز همینطور. برای ما شمال تنها یک جهت جغرافیایی است و می‌دانیم که سه استان سرسبز شــمالی به نام‌های گیلان و مازندران و گلستان داریم که هر کدام جاذبه‌های بی‌شــمار و منحصر به فردی دارند که هنگام ســفر می‌توانیم از این جاذبه‌ها بازدید کنیم و سفر متنوع و فرح‌بخشی برای خود و اعضای خانواده‌مان ترتیب ببخشیم

در ادامه از فرصت‌های بسیار خوب گردشــگری در شهر رشــت صحبت خواهم کرد...

قطعا بــرای افراد بســیاری جالب است که بدانند بســیاری از اولین‌های کشورشان در کدام شــهر آغاز شد و از تاریخچه‌اش اطلاعات کسب کنند. شهر رشــت برای چنین افرادی بسیار جای خوبی است که نقطه‌ی شروع بسیاری از چیزها رشت است. چیزهایی که امروزه دیگر بر ایمان رنگ و بوی عادی شــدن گرفته و در هر کجای وطنمان انتظارش را داریم و حضــورش برایمان خاص و متفاوت نیست...

در زمان قاجار که ســطح فرهنگ عمومی پایین‌تر از حال بود شهر رشت آغازی شد برای تربیت و پرورش دختران و از این روی بود که اولین مدرسه دخترانه در این شهر دایر شد.

اولین داروخانه شبانه‌روزی (کارون) و اولین خانه معلولین و سالمندان توسط دکتر آرسن میناسیان احداث شد.

اولین تئاتــر در ایران در این شــهر برگزار شد و همچنین اولین بازیگر تئاترِ زنِ ایران (مرحوم فرخ لقاهوشــمند) و مرحوم حمیده خیرآبــادی معروف به نادره و ملقب به مادر ســینمای ایران رشتی بودند.

اولیــن مریض‌خانــه ملــی ایران (بیمارستان پورســینا)، اولین شعبه بانکی ایران (بانک سپه)، اولین کتابخانه ملی ایران در سال ۱۲۹۹، اولین اتوبوس شــهری ایران در ســال ۱۲۷۰، اولین کارخانه برق، اولین چاپخانه و روزنامه، اولین بلدیه ایران (شــهرداری)، اولین اگو و سیســتم دفع فاضلاب شهری... همه و همه برای نخستین بار در رشت شکل گرفتند.

در ســال‌های اخیر که مردم گیلان طبق وعده و عیدهای داده شده بارها دل خوش می‌کنند و منتظر شنیدن صدای سوت قطار در استانشان هستند روزی صاحب اولیــن و قدیمی‌ترین راه آهن ایران بوده‌اند و در واقع راه آهن یکی دیگر از اولین‌هایی اســت که باید در لیست اولین‌های رشت ذکر کرد.

این راه آهن در واقع برای برای رفت و آمد به انزلی طراحی شده بود و مسافران از طریق خود را به پیربازار و از آنجا به تالاب انزلی می‌رســاندند و با کشتی به دیگر نقاط می‌رفتند.

پیربازار در گذشــته به لحاظ واقع بودن بر سر راههای ارتباطی از اهمیت بســیاری برخوردار بود، زیرا مسافران اروپا بــرای اســتفاده از راه آبی دریای کاســپین، ناگزیر بودند که از این بندر بگذرند و از طریق بندر انزلی خودشان را به روسیه و دیگر کشــورهای اروپای شرقی برسانند. در آن زمان پیربازار پیش بندر شهر رشت به شمار می‌رفت و بیشتر کشــتی های بازرگانی که از بندرهای روســیه به ایران می‌آمدند، در این بندر لنگر می‌انداختند. از آنجا که شهر رشت مرکز ارتباطی همــهٔ راههای گیلان به شمار می‌رفت، کالاهای بازرگانی که از بندرهای روسیه به پیر بازار می‌رسید، به رشت برده می‌شد و از آنجا به قزوین، زنجان، همدان، تهران و مازندران حمل می‌شــد. پیربازار بندر دریافت عوارض رشت بود و گمرک خانه‌ای نیز داشت که ناصرالدین شاه قاجار در سفرنامه‌اش از آن یاد کرده است. از زمانی که جاده رشت به انزلی ساخته شد رفت و آمد قایق‌ها به این بندر از بین رفت و ویژگی بندری خود را از دست داد. گفتنی است که پیش از این چندین خط راه آهن از جمله خط راه آهن محمود آباد به آمل احداث شده بود ,ولی با کارشکنی‌ها به شکست انجامید وخطوط آن پرچیده شد و به سرانجام نرسید. بنابراین اولین خط راه آهن ایران در رشت راه‌اندازی شده است.

راه آهنی که امروزه تنها بازمانده‌اش یک لوکوموتیو بخار اســت که بر روی آخرین قطعه چند متــری ریل، هنوز در داخل محوطه ســازمان بنادر انزلی خودنمایی می‌کند و تاریــخ ۱۸۴۸ را بر روی خــود دارد. و همچنین بقایای ریلی که در زیر آسفالت‌های شهر رشت مدفون شده است.

نماد قدیمی، اما نوظهور رشت

سال‌های زیادی نگذشته که وقتی نام رشت می‌آید بسیاری از توریست‌های داخلی و خارجی اولین جاذبه‌ای که به یادشان می‌افتد پیاده‌راه آن است.

در رونــد شــکل گیری ســنگ فرش‌سازی و تبدیل خیابان‌های تاریخی شهرها به پیاده‌راه، رشت اولین شهری بود که آسفالت مهم‌ترین و اصلی‌ترین میدان و چهار خیابانی که به آن منتهی می‌شود جایش را به سنگ فرش داد.

در این پیاده‌راه ساختمان‌های بسیار زیبا و مهمی وجود دارند که همگی در دوره پهلوی اول با هدف متمرکز ساختن بخش‌های اداری و تجاری ساخته شدند و در زمان خود نیز بســیار حائز اهمیت بودند. ساختمان‌هایی چون شهرداری، استانداری سابق، پست و تلگراف، هتل ایران و کتابخانه ملی ایران.

این آثــار را مهندســان آلمانی و به ســبک معماری آلمان در فاصله سال های ۱۲۹۹ تا ۱۳۱۴ هجری خورشیدی ساخته‌اند که مجموعه‌ای زیبا و هماهنگ از معماری سبک نئوکلاسیک اروپایی در اوایل قرن بیستم است و جلوه‌ای ویژه به شهر رشت بخشیده است. در میان این آثار بنای شهرداری رشت و برج ساعت آن قدیمی‌تر است. کلنگ ساخت این بنا در سال ۱۲۹۹ هجری خورشیدی بر زمین زده شد.

ساختمان شهرداری با قدمت حدود ۶۰ ساله خود، که به سبک بناهای روسی و توسط مهندسین آلمانی ساخته شده، یکی از جالب‌ترین ساختمان‌های این مجموعه است. این ســاختمان، که در سال ۱۳۱۶ هجری شمسی افتتاح شد، دارای یک برج ساعت به ارتفاع ۲۴ متر از سطح زمین است که در گذشته از این برج برای دیده‌بانی شهر به منظور وقوف از آتش سوزی‌ها استفاده می‌شد.

برج ساعت شهرداری، در طول تاریخ، آسیب‌های فراوانی دید که آخرین بار در شب ۳۱ خرداد ۱۳۶۹ هجری شمسی به واسطه زلزله با خاک یکسان شد و بخشی از ساختمان شهرداری هم در این شب خسارت کلی دید. کار بازسازی ساختمان و برج ساعت شهرداری، بلافاصله از سوی شهرداری شروع و با تلاش عوامل متعهد و دلسوز شهرداری، دقیقا راس ساعت ۵ بعدازظهر ۳۱ خــرداد ۱۳۷۰ از برج ســاعت پرده برداری شد و صدای زنگ آن نگاه‌های مشتاق شهروندان را به خود معطوف کرد و لبخند رضایت و شادی را بر لب‌هایشان نشاند.

شهر رشت در سال ۲۰۱۵ به شبکه شهرهای خلاق جهان به عنوان شهر خلاق خوراک‌شناسی زیر نظر یونسکو پیوست. براساس استانداردهای یونسکو شهر خلاق، شهری است که از نوآوری و توانمندی‌های شهروندان در توسعه پایدار شهری استفاده می‌کند

از آن روز تــا کنــون زنگ ســاعت شــهرداری در هر ســاعت برابر با عدد ساعت و هر نیم ساعت یک زنگ به صدا در می‌آید.

در این پیــاده‌راه کــه بزرگ‌ترین میدان سنگ فرش شده کشور و یکی از طولانی‌ترین پیاده‌راه‌های جهان است برنامه‌های فرهنگــی متفاوتی برگزار می‌شود و به همین خاطر به آن پیاده‌راه فرهنگی می‌گویند. از پنج‌شنبه بازارهای آن که محلی برای فروش صنایع دستی است گرفته تا اجرای تئاتر، و موسیقی توسط نوازنده‌های موسیقی خیابانی.

همچنین اجرای موزیــک زنده به طور روزانه در صبحگاه و مناســبت‌ها توسط گروه ارکستر شهرداری رشت رو به روی درب شهرداری داخل محوطه میدان و در محوطــه مخصوص گروه ارکستر از دیگر ویژگی‌های بی‌نظیر این میدان است.

در این پیــاده‌راه از مجســمه‌ها و المان‌های بومی بسیاری استفاده شده است. از مجســمه‌ی میرزای جنگلی گرفته تــا مجســمه‌ی زن گیلانی که کودکش را با چادر شبش به پشت بسته و در مزارع برنج کار می‌کند و همچنین مجسمه‌ی عکاس مشــهور شهر آقای دروی.

در خیابــان علم‌الهدی کــه یکی از خیابان‌های ســنگ‌فرش شده است قســمتی وجــود دارد که بــه صورت نمادین برنج کاشته شــده و هر ساله به هنگام برداشــت برنج و جشن جوکول در پیاده‌راه نیز این برنج‌ها را برداشــت می‌کنند و مراسم را برگزار می‌کنند.

در طول روز افراد زیادی در این پیاده راه عبور و مرور می‌کنند که هدف‌های متفاوتی دارند. مانند خرید از بوتیک‌ها و بازار محلی رشت و بازدید از آن که محل مورد پسند بســیاری از توریست‌ها در کنار ساختمان‌های تاریخی نیز هست.

برای افرادی که توانایــی راه رفتن طولانی مــدت ندارند یــا می‌خواهند سریعتر به گشــت و گذار در این میدان زیبا بپردازند ماشین‌های برقی‌ای وجود دارند که رایگان هســت و تماشای گذر از کنار ســاختمان‌های تاریخی با این ماشین‌ها بسیار حس دلپذیری دارد که خالی از لطف نیست.

علاوه بر اینکــه در طــول روز این پیاده‌راه شــلوغ و در جنــب و جوش است، شب‌ها نیز به محل مناسبی بدل شــده تا مردم در میان آن بنشینند و به بازی آب‌نمــای موزیکال این مجموعه چشــم بدوزند که در مقابل نورپردازی ســاختمان‌های تاریخــی اطرافش خودنمایی می‌کند و به موسیقی‌های پاپ روز که از آن پخش می‌شود گوش جان بسپارند و خستگی یک روز تلاش و دوندگی را از تن‌هایشان به در کنند...

شهر خلاق خوراک‌شناسی یونسکو

شهر رشت در سال ۲۰۱۵ به شبکه شــهرهای خلاق جهان به عنوان شهر خلاق خوراک‌شناسی زیر نظر یونسکو پیوست. براساس استانداردهای یونسکو شهر خلاق، شهری است که از نوآوری و توانمندی‌های شهروندان در توسعه پایدار شهری استفاده می‌کند. رشت تنها شهر ایران به همراه ۱۸ شهر دیگر جهان است که در زمینه خوراک‌شناسی در یونسکو ثبت شده است.

رشت به خاطر داشــتن تنوع زیاد گیاهی، بهره‌مندی از محصولات دریایی و نیز سابقه تاریخی کهن، از تنوع غذایی کم‌نظیری برخوردار اســت. بر اساس برخی آمارهای اعلام شــده، ۱۷۰ نوع غذای محلی در رشت تهیه می‌شود.

در رشت و البته بسیاری دیگر از نقاط گیلان، انواع خوراک‌ها با استفاده از انواع گیاهان تهیه می‌شــود. علاوه بر این، بر خلاف بسیاری از شــهرهای ایران که منابع گوشتی در آن تنها به گوشت گاو، گوســفند و یکی دو حیوان اهلی دیگر محدود است، رشــت از تنوع زیادی در این زمینه نیز برخوردار بوده و غذاهای گوناگونی با اســتفاده از گوشــت انواع حیوانات محلی، پرندگان وحشی و نیز ماهی در این شهر تهیه می‌شود.

در بسیاری از مناطق ایران به خاطر کمیاب بــودن منابع غذایــی در فصل زمســتان، تنوع غذایــی در این فصل کاهش چشــمگیری می‌یابد. این در حالی اســت که در گیــلان، حدود ۶۰ غذای محلی ویژه زمستان وجود دارد. همچنین وجود تعداد زیادی رستوران و غذاخوری در این شهر، حکایت از اهمیت مردم این دیار به تنــوع غذایی و مقوله خوراک دارد. و همین امر توجه به غذا و خوراک دوستی باعث شده تا شهر رشت به یکی از شــب‌زنده‌دار ترین شهرهای ایران تبدیل شــود. چرا که در پیاده‌راه رشت هر شب گاری‌های بسیار زیادی هستند که تا پاسی از نیمه‌شب به پخت و فروش کباب مشــغول هستند و افراد زیادی را طرفدار خود کرده است و از این نظر می‌توان گفت که پیاده راه حتی در نیمه‌شــب هم جاذبه‌ای برای بازدید و تجربه کردن دارد.

در روند شکل گیری سنگ فرش‌سازی و تبدیل خیابان‌های تاریخی شهرها به پیاده‌راه، رشت اولین شهری بود که آسفالت مهم‌ترین و اصلی‌ترین میدان و چهار خیابانی که به آن منتهی می‌شود جایش را به سنگ فرش داد

بزرگ‌ترین مرکز رصدخانه شمال کشور

این رصدخانه در واقع یک مجموعه بزرگ علمی، آموزشی و تحقیقاتی است که در نزدیکی تالاب عینک ساخته‌شده و یکــی از کم‌نظیرترین رصدخانه‌های کشــور از نظر ابعاد، وسعت و استاندارد بودن می‌باشــد. فونداسیون رصدخانه در ارتفاع ۲۳ متری از ســطح زمین در بالای یک برج بتونی مســتحکم قرار گرفته و از بســیاری از نقاط شهر رشت دید دارد. مرکز علوم و رصدخانه شــهر رشت بخشــهای مختلفی چون سالن آمفی تئاتر، کتابخانــه، بانک نرم‌افزار و فیلم، کارگاه آموزش عملی و ســاخت ابزار آلات نجومی، رادیو تلسکوپ، سایت رایانه، نمایشــگاه عکــس و ابزار آلات رصدی قدیم و جدید، فروشگاه عرضه محصولات نجومی و فرهنگی، نمازخانه و برج رصدخانه و گنبد آســمان نما را شامل می‌شود.

تالاب عینک بزرگترین تالاب شهری ایران و دومین تالاب بزرگ استان گیلان اســت که به دلیل آن که در عکس‌های هوایی شــبیه عینک اســت به این نام خوانده می‌شــود. این مرداب از مناطق گردشگری مهم شهر رشت محسوب می‌شود.

ماشین سفر در زمان گیلانی

موزه میراث روســتایی گیلان که در جنگل ســراوان احداث شده مکان مناسبی است برای افرادی که علاقه و قصد آشنایی با فرهنگ و آداب و رسوم گیلانی دارند چرا که این موزه از واچینی و دوباره چینی بناهای ۹ تا از روستاهای اصیل گیلان شکل گرفته است و قدمت بناها از ۶۰ تا ۱۸۰ سال است.

در این مجموعــه، علاوه بر معماری روســتایی مناطق مختلف استان که از جلگه تا مرکز و کوهســتانی را شامل می‌شــود، ســایر عناصــر فرهنگی مربوط بــه ابزارهــای زندگــی و کار، خوراک، پوشــاک و ... هم به نمایش گذاشته شده است و در روزهای جمعه و ایام عید آداب و رسوم مختلف گیلانی مانند عروس بــرون و لافند بازی در آن برگزار می‌شود و زنان به پخت نان‌های محلی مانند کشــتا، کاکا و نان برنجی مشــغول می‌شــوند و در کنار این‌ها انواع ترشــی، آش‌ها و شــیرینی‌های محلی، ســبزی‌های معطر و همچنین صنایع دستی را برای فروش میگذارند.

دریا کجاست؟!

بسیاری از افرادی که برای اولین بار به رشت سفر می‌کنند طبق ذهنیت و تصوری که دارند به دنبال ساحل دریای خزر در رشت می‌گردند!

شهر رشــت به دلیل آنکه در مرکز اســتان گیلان قرار دارد دسترســی به ســاحل دریا ندارد. به همین دلیل افراد علاقه‌مند می‌توانند با طی چهل کیلومتر خود را به انزلی برســانند و از ساحل زیبای آن بهره ببرند.

همچنین منطقه‌ی آزاد کاسپین هم مجموعه‌ای مناســبی اســت که شامل ســاحل، پاســاژهای بسیار، رستوران و سرویس بهداشتی و مکان مناســب برای چادر زدن می‌باشد و علاقه‌مندان می‌توانند از امکانات آن و برنامه‌های فرهنگی که در آنجا به اجرا در می‌آید بهره ببرند.